

PLAN MOT
KRÄNKANDE
BEHANDLING,
TRAKASSERIER OCH
SEXUELLA
TRAKASSERIER LÄSÅR
22/23

Fäladsgården

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
1.1	Följande verksamheter omfattas av planen	4
1.2	Skolans ansvar	4
1.2.1	<i>Plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier</i>	<i>4</i>
1.2.2	<i>Skyldighet att anmäla</i>	<i>5</i>
1.2.3	<i>Ansvar</i>	<i>5</i>
1.2.4	<i>Lagstiftning</i>	<i>5</i>
1.3	Rutin för arbete då elev kan ha/har utsatts för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier	5
1.4	Ansvarig rektor	6
1.5	Förankring av planen	6
2	Föregående läsårs arbete och beskrivning av nuläge	7
2.1	Delaktighet	7
2.1.1	<i>Elevers delaktighet</i>	<i>7</i>
2.1.2	<i>Vårdnadshavarnas delaktighet</i>	<i>7</i>
2.1.3	<i>Personalens delaktighet</i>	<i>7</i>
2.2	Resultat av föregående läsårs insatser och åtgärder	7
2.3	Beskrivning av nuläge	8
3	Analys och åtgärder för kommande läsår	10
3.1	Analys	10
3.2	Nya mål, insatser och åtgärder	10
4	Bilaga 1: Begrepp och definitioner	11
5	Bilaga 2: Diskrimineringsgrunder	13
6	Bilaga 3	16

Bilagor

Bilaga 1: 2022 Verksamhetsplan mot kränkande behandling

1 Bakgrund

1.1 Följande verksamheter omfattas av planen

Åk 7-9 Fäladsgården

1.2 Skolans ansvar

Alla elever har rätt att känna sig trygga i skolan. De ska aldrig behöva utsättas för kränkningar, det vill säga sårande eller förnedrande behandling, varken från lärare och personal på skolan eller från andra elever.

Skolan har ansvar att förhindra att elever behandlas illa och det regleras i skollagen och diskrimineringslagen. I dagligt tal brukar man kalla återkommande kränkningar för mobbing, men det är inte ett begrepp som används i lagstiftningen. Istället används begreppen kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier (se även bilaga 1 om begrepp och definitioner).

1.2.1 Plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier

På varje skola ska det enligt skollagen finnas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Det målinriktade arbetet omfattar att främja, förebygga, upptäcka och åtgärda kränkande behandling. Varje år ska det upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder man avser att påbörja eller genomföra det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska vara med i efterföljande års plan.

Enligt diskrimineringslagen ska skolan arbeta med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. Varje verksamhet ska ha riktlinjer som visar att sexuella trakasserier och trakasserier som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna inte accepteras. Varje skola ska också ha rutiner som dels klargör hur verksamheten ska agera om trakasserier påstås ha inträffat, dels anger vem den som anser sig trakasserad ska vända sig till och vem som ska ansvara för att händelsen eller påståendena utreds.

De sju grunderna för diskriminering:

- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

För skolorna i Lunds kommun väljer vi att ha en samlad plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Det är viktigt att all personal och även eleverna och deras vårdnadshavare känner till planen.

1.2.2 Skyldighet att anmäla

En lärare eller annan personal på skolan som får veta att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier i samband med verksamheten ska anmäla detta till rektorn. Rektorn är skyldig att anmäla det till huvudmannen. När det gäller kränkande behandling är huvudmannen skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i de fall kränkande behandling konstaterats, vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

1.2.3 Ansvar

Huvudmannen, i detta fall Lunds kommun, har det yttersta ansvaret för att skollagen och diskrimineringslagen följs. I Lunds kommun har huvudmannen delegerat dessa ansvarsområden till respektive skolas rektor.

För verksamhet som avses i skollagens 25 kapitel (exempelvis öppen förskola och öppen fritidsverksamhet) och fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet gäller plikten att anmäla kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier för den personal som huvudmannen utser.

1.2.4 Lagstiftning

Lagstiftning som styr ovan beskrivna skyldigheter att arbeta mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier finns i:

- Skollagen kapitel 6, 6-10 §§
- Diskrimineringslagen kapitel 16, 18-20 §§

1.3 Rutin för arbete då elev kan ha/har utsatts för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier

Barn- och skolförvaltningen har tagit fram en förvaltningsgemensam rutin som används när skolan fått veta att en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier av en annan elev eller av personal. I dessa fall ska personalen informera rektor omgående i enlighet med 6 kap 10 § skollagen, eller 2 kap 7 § diskrimineringslagen (anmälningsplikt). All personal inom förvaltningens olika verksamheter omfattas av bestämmelserna.

Rutinbeskrivning när ett barn eller en elev upplevt sig utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier:

Medarbetare

När en medarbetare får veta att ett barn eller elev har eller kan ha blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier ska medarbetaren genast informera rektorn om detta, senast nästa arbetsdag.

Rektor

Så snart informationen nått rektorn görs en anmälan till huvudmannen om händelsen. Rektorn, eller en annan person som rektorn utser, börjar sedan att tala med de som varit involverade. Rektorn beslutar också om eventuella åtgärder för att förhindra att kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier fortsätter.

I de fall då kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier har konstaterats,

följer rektorn, eller den rektorn utser, upp att åtgärderna varit tillräckliga och att den kränkande behandlingen, diskrimineringen eller trakasserierna verkligen har upphört. Om det i uppföljningen visar sig att de vidtagna åtgärderna inte varit tillräckliga beslutar rektorn om eventuella förändringar av de åtgärder som vidtagits tidigare, alternativt fattar beslut om nya åtgärder för att se till att den kränkande behandlingen, diskrimineringen eller trakasserierna verkligen upphör.

1.4 Ansvarig rektor

Rektor Anna Öjehagen och Bitr Rektor Carina Hinn

1.5 Förankring av planen

- Genomgång av planen, trivselregler samt konsekvenstrappa med personal och elever i början av höstterminen
- Genomgång av planen, trivselregler, konsekvenstrappa samt SAMS arbete vid föräldramöte i åk 7
- Planen finns publicerad på kommunens webbplats:

<https://lund.se/forskola-och-skola/grundskola/grundskolor-i-lund/faladsgarden>

2 Föregående läsårs arbete och beskrivning av nuläge

2.1 Delaktighet

2.1.1 Elevers delaktighet

- Aktuella frågor lyfts på mentorstid, reflektionsdagar och projektveckor i alla klasser.
- Värdegrundsfrågor fångas upp i den dagliga undervisningen.
- SAMS-elever genomför värderingsövningar i sina klasser.
- Trygghet, trivsel och studiero diskuteras med eleven vid uppkommen situation samt i elevernas utvecklingssamtal tillsammans med vårdnadshavare och förs vid behov vidare till EHT eller SAMS.
- SAMS personal och elever träffas regelbundet och diskuterar hur klimatet är i de olika årskurserna samt följer upp aktuella händelser i skolan.
- SAMS-elever utbildas i hur de kan upptäcka kränkande handlingar, t ex maktlekar samt var de ska vända sig med det de har uppmärksammat.
- SAMS-gruppen besöker åk 7 och SAMS-eleverna framför ibland en pjäs som visar på konkreta exempel på kränkande beteende och berättar om hur vi arbetar med detta på skolan.
- Trivselenkäten genomförs med alla elever och svaren analyseras av SAMS (både elever och vuxna) varefter resultatet redovisas av SAMS-eleverna och diskuteras i alla klasser.

2.1.2 Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen mot kränkande behandling lyfts med vårdnadshavare på föräldramöte i åk 7 samt finns tillgänglig på kommunens webbplats. Trygghet, trivsel och studiero diskuteras på elevernas utvecklingssamtal tillsammans med vårdnadshavare samt följs upp vid kommande samtal.

2.1.3 Personalens delaktighet

SAMS delger personalen resultatet av skolans egen Trivselenkät i februari/mars. Detta sker på arbetsplatsträff gällande hela skolan samt vid arbetslagsmöte gällande aktuell årskurs. Personalen diskuterar resultatet och olika åtgärder för att försöka komma tillrätta med det som upplevdes negativt.

2.2 Resultat av föregående läsårs insatser och åtgärder

Föregående läsårs insatser och åtgärder

Vid analys av förra läsårets valda utvecklingsområden kan vi konstatera att:

- Vi identifierat vilka platser och tider det var många elever samlade på en plats men inte riktigt lyckades med att öka vuxennärvaron i den utsträckning vi hade önskat. Vår nya kurator ägnade mycket tid åt att vistas i korridorerna och lyfte därigenom elevers välmående och närvaro på lektioner. Elevcoachen fick förändrade arbetsuppgifter som ledde till mindre möjlighet att vistas ute på rasterna.

- Vi lyckades förmå en större andel elever att vistas ute på sina raster.

2.3 Beskrivning av nuläge

Beskrivning av nuläge

Fäladsgården tar emot fler och fler elever. När det är fler personer på samma yta kan man tänka sig att det skulle kunna ske fler incidenter och kränkningar. Trots detta är resultaten på Trivselenkäten i stora drag sig lika från tidigare läsår.

Vi ser vid jämförelse med läsåret 20/21 att trivseln på Fäladsgården är fortsatt hög (96% svarade så). När det gäller trygghet på rasterna upplever eleverna att det är bättre detta läsår. 20/21 uppgav 71% att de ofta var trygga på rasten och 21/22 var 76% ofta trygga. Siffrorna gällande upplevd mobbning visar också på en förbättring. De har sänkts från 8% till 4%. Även upplevelsen av stress går i positiv riktning. I maj-21 svarade 70% av eleverna att de var stressade. Detta läsår svarade 63% att de var stressade. En annan infallsvinkel gällande stress är hur eleverna upplever att stressen påverkar vardagen negativt. 20/21 svarade 75% att det var så medan 21/22 hade det minskat till 65%. Gällande diskrimineringsgrunderna går svaren också i positiv riktning. 20/21 svarade 76% att de inte upplevde att det fanns diskriminering på skolan och 21/22 var siffrorna 81%.

Vid en jämförelse med kommunens egen enkät "Lunken", som görs i årskurs 8, överensstämmer siffrorna gällande trivsel samt trygghet på rasterna med vår egen enkät. En fråga som vi inte har med i vår enkät men som fanns i "Lunken" handlar om i vilken utsträckning vuxna reagerar vid kännedom om kränkning. Eleverna i årskurs 8 uppgav att cirka 94% agerar. Det är mycket positivt att eleverna upplever att personalen bryr sig och tar tag i kränkningar.

Förra läsårets målsättning gällande sexuell kränkning/trakasseri på nätet/skolan är siffrorna i stort sett identiska. 20/21 upplevde 90% att de aldrig blivit utsatta och 21/22 var siffran 89%. När det handlar om sexuell kränkning/trakasseri fysiskt på skolan är också svaren nästan identiska. 20/21 97 % och 21/22 98%. Vi konstatera att det inte har skett någon förändring, men att det ändå är ett mycket gott resultat utifrån att det vistas 500 tonåringar i samma byggnad. När vi slår samman resultaten gällande samtliga diskrimineringsgrunder har det skett en förbättring med 5 % jämfört med förra läsåret. 81 % svarar att de inte upplevt sig diskriminerade.

Senaste läsåret har färre elever uttryckt att någon mobbas i den egna klassen. Det har gått ner från 8 % till 4 %.

Majoriteten av eleverna upplever även detta läsår att de inte finns några otrygga platser på skolan. Det har gått i positiv riktning för flera av våra lokaler, t ex omklädningsrum, centralkapprum och toaletter. Vi gissar att renovering av duschutrymme där det har skapats egna bås samt ljuddämpande dörrar på samtliga toaletter har bidragit till ökad trygghet.

Under läsåret 21/22 rapporterades totalt 79 ärenden varav 74 betraktades som kränkningar. När det gäller könsfördelning var det 35 utsatta pojkar och 39 flickor. 15 av alla ärenden går in under diskrimineringsgrunderna, varav två berör sexuell kränkning.

Om vi istället tittar på var kränkningarna har skedd 37 under rast och 29 under lektion. Den vanligaste typen var muntlig kränkning, nämligen 58 stycken. Vi noterar att 8

kränkningar skett på sociala medier i text eller bild.

Läsåret 20/21 anmäldes totalt 57 stycken kränkningar att jämföra med förra läsårets 79. Den stora skillnaden kan bero på att det var fjärrundervisning under ca tre månader under vårterminen -22. När eleverna inte är här sker det inga fysiska/verbala konflikter men någon händelse via nätet känner vi till. Vi har successivt blivit flitigare på att skriva anmälningar i DF respons. Ökad rutin av hur verktyget ska hanteras underlättar att anmälningar skrivs. Tidigare har vi sållat bort mindre allvarliga händelser men nu ska allt anmälas och sedan beslutas om det räknas som kränkning eller inte.

3 Analys och åtgärder för kommande läsår

3.1 Analys

Skolans SAMS-elever har på mentorstiden hållit i samtal kring frågeställningar om t ex trivsel, trygghet på raster, nätkränkning och sexuell kränkning/trakasseri. Alla har i smågrupper fått möjlighet att uttrycka sina åsikter. Eleverna fick bland annat berätta varför de undviker att vistas på vissa platser, ge varandra råd om hur man ska bete sig på nätet, t ex att man bara ska skriva sådant som man kan stå och säga rakt ut framför personen. På träff med SAMS-eleverna har vi sedan fått återkoppling om klassernas åsikter. Det kunde vara att ytterligare fler vuxna ska vistas på vissa platser.

Även kommande läsår genomförs som vanligt vår egen Trivselenkät samt Lunken. Genom dessa källor får vi på nytt möjlighet att utvärdera hur läsårets arbete har fallit ut. Det sker även en löpande utvärdering i våra dagliga möten med elever samt vid mentorstid och utvecklingssamtal tillsammans med föräldrar.

Personalen har i olika sammanhang fått diskutera och analysera enkäternas resultat och vad vi kan göra för att förbättra miljön på skolan.

Personalen och elevernas åsikter har lett fram till att skolan bland annat ska anställa ytterligare en elevassistent som huvudsakligen ska vistas ute i korridorer och centralkapprum.

Utifrån antalet kränkingsärenden kan vi misstänka att det finns ett visst mörkertal gällande de som sker verbalt respektive på nätet. Det vore ju konstigt om det på en skola med knappt 500 elever inte sker fler händelser än så här. Fysiska kränkningar brukar vi få reda på.

De skäl som eleverna angav till att de undviker vissa platser var huvudsakligen höga ljud och trängsel. Toaletterna nämndes också av många. De ansågs vara ofräscha, men de är nu nyrenoverade liksom duscharna i omklädningsrummen.

3.2 Nya mål, insatser och åtgärder

Mål	Aktivitet	Förväntat resultat	Metod för utvärdering
Minska andelen elever som upplever sig vara diskriminerade	Det dagliga värdegrundsarbetet samt riktad insats i åk 7 av kurator med övningar och diskussionsuppgifter	Större trivsel och bättre mående	Trivselenkät, Lunken, antal anmälda kränkningar
Bättre språkbruk verbalt och på nätet	Elever i åk 7 diskuterar nätvetet och språkbruk. Initieras av kurator.	Trevligare klimat på skolan med ett vänligt bemötande	DF respons, trivselenkäten
Upprätthålla hög trivsel	-Vuxna reagerar på det vi får se/höra -Successivt bygga upp goda relationer mellan vuxen och elev	Fortsatt god trivsel och arbetsro	Trivselenkät

4 Bilaga 1: Begrepp och definitioner

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program. En pojke nekas arbeta med pärlplattor pga sitt kön.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar eleven på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de barn/elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker elevens värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att barn/elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker elevens värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker elevens värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både personal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling:

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i barngruppen och vill inte lugna ner sig, pedagogen ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på gården/rasterna. Han är hellre

ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Förskolans/skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger pedagogern. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när eleven, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

5 Bilaga 2: Diskrimineringsgrunder

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man. Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på förskolan för att han är den ende killen som valt att vara med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala". Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i förskolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratoren på sin skola för att tala om problem i familjen. Skolkuratoren ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En förskola/skola med många barn/elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra barnen/eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Personalen avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De

menar ju inget illa". [trakasserier]

- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria A, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några barn. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på slöjden med motiveringen "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra barn/elever ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från samlingen/klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar förskolan/skolan inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå här!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier]
- Det har gått bra i förskolan/skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med och leka.
- James vill inte vända sig till sin pedagog eftersom pedagogen ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av

ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan/skolan. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina kamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes barngrupp/klass. Hon blir sårad när de andra kamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]

6 Bilaga 3